Rättsfallssamlingen

TRIBUNALENS DOM (fjärde avdelningen)

den 29 januari 2013 *

”Gemensam utrikes- och säkerhetspolitik — Restriktiva åtgärder mot Iran i syfte att hindra kärnvapenspridning — Frysning av tillgångar — Motiveringsskyldighet — Rätten till försvar — Rätt till ett effektivt domstolsskydd — Uppenbart oriktig bedömning”

I mål T-496/10,

Bank Mellat, Teheran (Iran), inledningsvis företrädd av S. Gadhia och S. Ashley, solicitors, D. Anderson, QC, och R. Blakeley, barrister, därefter av R. Blakeley samt S. Zaiwalla, solicitor, och M. Brindle, QC,

sökande,

mot

Europeiska unionens råd, företrätt av M. Bishop och A. Vitro, båda i egenskap av ombud,

svarande,

med stöd av

Europeiska kommissionen, företrädd av S. Boelaert och M. Konstantinidis, båda i egenskap av ombud,

intervenient,

angående en talan om ogiltigförklaring av rådets beslut 2010/413/Gusp av den 26 juli 2010 om restriktiva åtgärder mot Iran och om upphävande av gemensam ståndpunkt 2007/140/Gusp (EUT L 195, s. 39), av rådets genomförandeförordning (EU) nr 668/2010 av den 26 juli 2010 om genomförande av artikel 7.2 i förordning (EG) nr 423/2007 om restriktiva åtgärder mot Iran (EUT L 195, s. 25), av rådets beslut 2010/644/Gusp av den 25 oktober 2010 om ändring av beslut 2010/413 (EUT L 281, s. 81), av rådets förordning (EU) nr 961/2010 av den 25 oktober 2010 om restriktiva åtgärder mot Iran och om upphävande av förordning nr 423/2007 (EUT L 281, s. 1), av rådets beslut 2011/783/Gusp av den 1 december 2011 om ändring av beslut 2010/413 (EUT L 319, s. 71), av rådets genomförandeförordning (EU) nr 1245/2011 av den 1 december 2011 om genomförande av förordning nr 961/2010 (EUT L 319, s. 11), och av rådets förordning (EU) nr 267/2012 av den 23 mars 2012 om restriktiva åtgärder mot Iran och om upphävande av förordning nr 961/2010 (EUT L 88, s. 1), i den del som dessa rättsakter rör sökanden,

meddelar

* Rättegångsspråk: engelska.

TRIBUNALEN (fjärde avdelningen)

sammansatt av ordföranden I. Pelikánová (referent) samt domarna K. Jürimäe och M. van der Woude,

justitiesekreterare: handläggaren J. Weychert,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 23 maj 2012,

följande

Dom

Bakgrund till tvisten

1 Sökanden, Bank Mellat, är en iransk affärsbank.

2 Det nu aktuella målet rör de restriktiva åtgärder som införts för att utöva påtryckningar på Islamiska republiken Iran för att denna ska upphöra med sin spridningskänsliga kärntekniska verksamhet och med att utveckla kärnvapenbärare (nedan kallad kärnvapenspridning).

3 Den 26 juli 2010 upptogs sökanden i förteckningen över enheter som stöder iransk kärnvapenspridning. Denna förteckning ingår i bilaga II till rådets beslut 2010/413/Gusp av den 26 juli 2010 om restriktiva åtgärder mot Iran och om upphävande av gemensam ståndpunkt 2007/140/Gusp (EUT L 195, s. 39).

4 Följaktligen upptogs sökanden i förteckningen i bilaga V till rådets förordning (EG) nr 423/2007 av den 19 april 2007 om restriktiva åtgärder mot Iran (EUT L 103, s. 1), i enlighet med rådets genomförandeförordning (EU) nr 668/2010 av den 26 juli 2010 om genomförande av artikel 7.2 i förordning nr 423/2007 (EUT L 195, s. 25). Detta ledde till att sökandens tillgångar och ekonomiska resurser frystes.

5 I beslut 2010/413 angav Europeiska unionens råd följande skäl:

”Bank Mellat är en statsägd iransk bank. Bank Mellat ägnar sig åt ett uppförandemönster som stöder och främjar Irans kärntekniska program och program för ballistiska robotar. Den har erbjudit banktjänster åt av FN och EU förtecknade enheter eller åt enheter som agerar å deras vägnar eller på deras uppmaning, eller åt enheter som ägs eller kontrolleras av dem. Den är moderbank till First East Export Bank som anges inom ramen för resolution 1929 från FN:s säkerhetsråd.”

6 Skälen i genomförandeförordning nr 668/2010 är desamma som i beslut 2010/413.

7 Genom skrivelse av den 27 juli 2010 informerade rådet sökanden om att sökanden hade upptagits i förteckningen i bilaga II till beslut 2010/413 och i bilaga V till förordning nr 423/2007.

8 Genom skrivelser av den 16 och den 24 augusti 2010 och av den 2 och den 9 september 2010 hemställde sökanden om att rådet skulle redogöra för grunderna för de restriktiva åtgärderna gentemot sökanden.

9 Som svar därpå bifogade rådet till en skrivelse av den 13 september 2010 kopior av två förslag till beslut om restriktiva åtgärder som presenterats av medlemsstaterna. Rådet anmodade vidare sökanden att senast den 25 september 2010 yttra sig i frågan om eventuella restriktiva åtgärder mot densamme.

10 Genom skrivelse av den 24 september 2010 begärde sökanden att rådet skulle ompröva beslutet att uppta sökanden i förteckningarna i bilaga II till beslut 2010/413 och bilaga V till förordning nr 423/2007.

11 Beslutet att uppta sökanden i bilaga II till beslut 2010/413 vidhölls genom rådets beslut 2010/644/Gusp av den 25 oktober 2010 om ändring av beslut 2010/413 (EUT L 281, s. 81). Följande skäl anges för beslutet:

”Bank Mellat ägnar sig åt ett uppförandemönster som stöder och främjar Irans kärntekniska program och program för ballistiska robotar. Den har erbjudit banktjänster åt av FN och EU förtecknade enheter eller åt enheter som agerar å deras vägnar eller på deras uppmaning, eller åt enheter som ägs eller kontrolleras av dem. Den är moderbank till First East Export Bank som anges inom ramen för resolution 1929 från FN:s säkerhetsråd.”

12 Förordning nr 423/2007 upphävdes genom rådets förordning (EU) nr 961/2010 av den 25 oktober 2010 om restriktiva åtgärder mot Iran (EUT L 281, s. 1). Rådet upptog sökanden i bilaga VIII till sistnämnda förordning. Följaktligen frystes sökandens tillgångar och ekonomiska resurser i enlighet med artikel 16.2 i nämnda förordning.

13 Skälen i förordning nr 961/2010 är desamma som i beslut 2010/644.

14 Genom skrivelse av den 28 oktober 2010 besvarade rådet sökandens skrivelse av den 24 september 2010. Rådet uppgav sig då ha omprövat sitt beslut men funnit att sökandens begäran om att bli struken från förteckningarna i bilaga II till beslut 2010/413 och bilaga VIII till förordning nr 961/2010 skulle avslås. Rådet preciserade härvid att det ansåg att det inte förelåg tillräckliga garantier att sökanden inte i framtiden skulle tillhandahålla banktjänster åt personer och enheter som deltar i kärnvapenspridning.

15 Rådet delgav som bilaga till sin duplik sökanden en kopia av ett tredje förslag till beslut om restriktiva åtgärder som presenterats av en medlemsstat.

16 Beslutet att uppta sökanden i bilaga II till beslut 2010/413 och i bilaga VIII till förordning nr 961/2010 påverkades inte av att rådets beslut 2011/783/Gusp av den 1 december 2011 om ändring av beslut 2010/413 (EUT L 319, s. 71) och rådets genomförandeförordning (EU) nr 1245/2011 av den 1 december 2011 om genomförande av förordning nr 961/2010 (EUT L 319, s. 11) trädde i kraft.

17 När förordning nr 961/2010 upphävdes genom rådets förordning (EU) nr 267/2012 av den 23 mars 2012 om restriktiva åtgärder mot Iran (EUT L 88, s. 1), upptog rådet sökanden i bilaga IX till sistnämnda förordning. Skälen är desamma som i beslut 2010/644. Följaktligen frystes sökandens tillgångar och ekonomiska resurser i enlighet med artikel 23.2 i nämnda förordning.

Förfarandet och parternas yrkanden

18 Sökanden har väckt förevarande talan genom ansökan som inkom till tribunalens kansli den 7 oktober 2010.

19 Genom handling som inkom till tribunalens kansli den 5 november 2010 justerade sökanden sina yrkanden med anledning av att beslut 2010/644 och förordning nr 961/2010 antagits.

20 Genom handling som inkom till tribunalens kansli den 14 januari 2011 ansökte Europeiska kommissionen om att få intervenera till stöd för rådet. Ordföranden på tribunalens fjärde avdelning beslutade den 8 mars 2011 att bifalla ansökan.

21 Genom handling som inkom till tribunalens kansli den 6 februari 2012 justerade sökanden sina yrkanden med anledning av att beslut 2011/783 och genomförandeförordning nr 1245/2011 antagits.

22 På grundval av referentens rapport beslutade tribunalen (fjärde avdelningen) att inleda det muntliga förfarandet och förelade som en processledningsåtgärd enligt artikel 64 i tribunalens rättegångsregler parterna att inkomma med vissa handlingar och besvara vissa skriftliga frågor. Parterna efterkom respektive begäran inom den utsatta fristen.

23 Genom handling som inkom till tribunalens kansli den 16 april 2012 justerade sökanden sina yrkanden med anledning av att förordning nr 267/2012 antagits.

24 Genom handling som inkom till tribunalens kansli den 11 maj 2012 ansökte Provincial Investment Companies Association, Saba Tamin Investment, Common Investment Fund, Shirin Asal Food Industrial Group, Sorbon Industrial Production Group och Individual Stock Association om att få intervenera till stöd för sökandens yrkanden. Genom beslut av den 16 maj 2012 avslog ordföranden på tribunalens fjärde avdelning denna ansökan på grund av att den inkommit för sent.

25 Parterna utvecklade talan och svarade på tribunalens muntliga frågor vid förhandlingen den 23 maj 2012.

26 Sökanden har yrkat att tribunalen ska

— ogiltigförklara punkt 4 i tabell B i bilaga II till beslut 2010/413, punkt 2 i tabell B i bilagan till genomförandeförordning nr 668/2010, punkt 4 i tabell B i avsnitt I i bilagan till beslut 2010/644, punkt 4 i tabell B i bilaga VIII till förordning nr 961/2010, beslut 2011/783, genomförandeförordning nr 1245/2011 och punkt 4 i tabell B i avsnitt I i bilaga IX till förordning nr 267/2012, i de delar som dessa rättsakter rör sökanden, och

— förplikta rådet att ersätta rättegångskostnaderna.

27 Rådet och kommissionen har yrkat att tribunalen ska

— ogilla talan, och

— förplikta sökanden att ersätta rättegångskostnaderna.

Rättslig bedömning

28 Sökanden har anfört tre grunder. Den första grunden rör åsidosättande av motiveringsskyldigheten, av rätten till försvar och av rätten till ett effektivt domstolsskydd. I den andra grunden har sökanden gjort gällande att rådet har gjort sig skyldigt till uppenbart oriktig bedömning när det antog de restriktiva åtgärderna mot sökanden. I den tredje grunden har sökanden gjort gällande att rådet åsidosatt sökandens äganderätt och proportionalitetsprincipen.

29 Rådet och kommissionen har bestritt sökandens grunder. De menar att sökanden, som en del av iranska staten, inte kan åberopa skydd och garantier som är knutna till de grundläggande rättigheterna.

30 Innan tribunalen tar ställning till parternas olika grunder och argument, kommer rätten först att avgöra huruvida sökanden får justera sina yrkanden.

Sökandens justeringar av sina yrkanden

31 Såsom framgår av punkterna 11, 12 och 17 ovan har förteckningen i bilaga II till beslut 2010/413, efter att talan väcktes, ersatts av en ny förteckning, som stadfästs i beslut 2010/644, varvid förordning nr 423/2007, i dess lydelse enligt genomförandeförordning nr 668/2010, upphävts och ersatts av förordning nr 961/2010, vilken i sin tur ersatts och upphävts av förordning nr 267/2012. Rådet har dessutom i skälen till beslut 2011/783 och till genomförandeförordning nr 1245/2011 uttryckligen konstaterat att det fullständigt har omprövat förteckningen i bilaga II till beslut 2010/413 och bilaga VIII till förordning nr 961/2010, varvid rådet kommit till slutsatsen att de personer, enheter och organ som uppräknas i dessa rättsakter, däribland sökanden, även fortsättningsvis ska vara föremål för restriktiva åtgärder. Sökanden har justerat sina ursprungliga yrkanden så, att dennes talan om ogiltigförklaring nu, förutom beslut 2010/413 och genomförandeförordning nr 668/2010, även omfattar beslut 2010/644, förordning nr 961/2010, beslut 2011/783, genomförandeförordning nr 1245/2011 och förordning nr 267/2012 (nedan tillsammans kallade de angripna rättsakterna). Rådet och kommissionen har inte riktat några invändningar mot denna justering.

32 Tribunalen erinrar härvid om att när ett beslut eller en förordning som direkt och personligen berör en enskild under förfarandets gång ersätts med en annan rättsakt med samma föremål, ska detta betraktas som en ny omständighet som ger sökanden möjlighet att anpassa sina yrkanden och grunder. Det skulle nämligen strida mot god rättskipning och processekonomiska krav att tvinga sökanden att väcka en ny talan. Det skulle dessutom vara oskäligt om institutionen i fråga - för att undslippa den kritik mot en rättsakt som framförts i en ansökan som getts in till unionsdomstolen - skulle kunna ändra rättsakten eller byta ut den mot en annan och under förfarandet åberopa denna ändring eller detta byte för att frånta motparten möjligheten att utvidga sina ursprungliga yrkanden och grunder till att avse den senare rättsakten, eller att anföra ytterligare yrkanden och grunder gentemot denna (se, analogt, förstainstansrättens dom av den 23 oktober 2008 i mål T-256/07, People's Mojahedin Organization of Iran mot rådet, REG 2008, s. II-3019, punkt 46 och där angiven rättspraxis).

33 Samma slutsats gör sig gällande för rättsakter som, i likhet med beslut 2011/783 och genomförandeförordning nr 1245/2011, konstaterar att ett beslut eller en förordning även fortsättningsvis direkt och personligen ska omfatta vissa enskilda, efter ett omprövningsförfarande som genomförts i enlighet med vad som uttryckligen föreskrivs i samma beslut eller samma förordning.

34 Sökanden ska därför i förevarande fall anses kunna yrka ogiltigförklaring av beslut 2010/644, av förordning nr 961/2010, av beslut 2011/783, av genomförandeförordning nr 1245/2011 och av förordning nr 267/2012, i den del som dessa rättsakter rör sökanden (se, för ett liknande resonemang och analogt, domen i det ovan i punkt 32 nämnda målet People's Mojahedin Organization of Iran mot rådet, punkt 47).

Frågan huruvida sökanden kan åberopa skydd och garantier som är knutna till de grundläggande rättigheterna

35 Rådet och kommissionen har gjort gällande att när det gäller unionsrätten kan juridiska personer som är organ som kan hänföras till staten i tredje länder inte åberopa skydd och garantier som är knutna till de grundläggande rättigheterna. Eftersom sökanden, enligt dessa institutioners mening, är ett organ som kan hänföras till iranska staten, ska denna regel tillämpas på sökanden.

36 Tribunalen påpekar härvid inledningsvis att varken Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (EUT C 83, 2010, s. 389) eller unionens primärrätt innehåller bestämmelser om att juridiska personer som är organ som kan hänföras till staten inte omfattas av skyddet för de grundläggande rättigheterna. Bestämmelserna i nämnda stadga är tvärtom relevanta i förhållande till sökandens grunder och särskilt artiklarna 17, 41 och 47, med garantier för "[v]ar och en", vilket är en formulering som även omfattar juridiska personer som sökanden.

37 Rådet och kommissionen har i detta sammanhang ändå åberopat artikel 34 i Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, undertecknad i Rom den 4 november 1950 (nedan kallad Europakonventionen). I nämnda bestämmelse föreskrivs att Europadomstolen inte kan uppta en talan som väcks av ett regeringsorgan till sakprövning.

38 Artikel 34 i Europakonventionen är emellertid en processuell bestämmelse som inte är tillämplig på förfaranden vid unionsdomstolen. Enligt Europadomstolens praxis är syftet med denna bestämmelse dessutom att förhindra att en stat som är part i Europakonventionen både är klagande och motpart i ett mål vid Europadomstolen (se, för ett liknande resonemang, Europadomstolens dom av den 13 december 2007 i målet Compagnie de navigation de la République islamique d'Iran mot Turkiet, *Recueil des arrêts et décisions*, 2007-V, § 81). Detta resonemang är inte tillämpligt i förevarande fall.

39 Rådet och kommissionen har även gjort gällande att den regel som de har åberopat är motiverad av den omständigheten att en stat står som garant för att de grundläggande rättigheterna iakttas inom dess territorium, men inte själv kan åtnjuta sådana rättigheter.

40 Tribunalen menar dock att även om man anser att denna rättfärdigandegrund även gäller för en helt intern situation, måste det konstateras att den omständigheten att staten är garant för att de grundläggande rättigheterna iakttas inom dess territorium saknar relevans för omfattningen av de rättigheter som de juridiska personer som är organ som kan hänföras till samma stat kan göra gällande i tredje länder.

41 Av det ovanstående följer att unionsrätten inte innehåller någon regel som hindrar en juridisk person som är ett organ som kan hänföras till staten i ett tredjeland från att åberopa skydd och garantier som är knutna till de grundläggande rättigheterna. Nämnda personer kan således åberopa sådana rättigheter vid unionsdomstolen, om detta är förenligt med deras egenskap av juridiska personer.

42 Rådet och kommissionen har hursomhelst inte anfört några omständigheter som visar att sökanden verkligen är ett organ som kan hänföras till iranska staten, det vill säga en enhet som deltar i utövandet av den offentliga makten eller som styr en offentlig förvaltning under myndigheternas kontroll (se, för ett liknande resonemang, Europadomstolens dom i det ovan i punkt 38 nämnda målet Compagnie de navigation de la République islamique d'Iran mot Turkiet, § 79).

43 Rådet har härvid hävdat att sökanden styr en offentlig förvaltning under de iranska myndigheternas kontroll där sökanden tillhandahåller banktjänster som är nödvändiga för den iranska ekonomins funktion. Rådet har emellertid inte bestritt sökandens påstående att nämnda tjänster utgör näringsverksamhet på en konkurrensutsatt marknad och regleras av allmänna rättsregler. Den omständigheten att nämnda verksamhet är nödvändig för en stats ekonomiska funktion innebär således inte i sig att den ska anses ingå i den offentliga förvaltningen.

44 Kommissionen har vidare hävdat att den omständigheten att sökanden är inblandad i kärnvapenspridning visar att denne deltar i utövandet av den offentliga makten. Detta innebär att kommissionen använder en omständighet som sökanden bestrider, och som är den viktigaste frågan för tribunalens prövning i förevarande mål, som en etablerad sanning. Dessutom utgör sökandens eventuella inblandning i kärnvapenspridning, såsom denna beskrivs i de angripna rättsakterna, inte offentlig maktutövning, utan kommersiella transaktioner i förhållande till enheter som deltar i kärnvapenspridning. Detta påstående innebär således inte att sökanden ska ses som ett organ som kan hänföras till iranska staten.

45 Kommissionen anser slutligen att sökanden är ett organ som kan hänföras till iranska staten på grund av nämnda stats ägandeandel. Tribunalen konstaterar emellertid att - förutom att det enligt sökandens uppgifter, som inte bestritts av rådet och kommissionen, endast är fråga om en minoritetspost - en sådan ägandeandel inte i sig innebär att sökanden deltar i utövandet av den offentliga makten eller styr en offentlig förvaltning.

46 Med hänsyn till vad som anförts ovan finner tribunalen att sökanden kan åberopa skydd och garantier som är knutna till de grundläggande rättigheterna.

Den första grunden: Åsidosättande av motiveringsskyldigheten, av sökandens rätt till försvar och av sökandens rätt till ett effektivt domstolsskydd

47 Sökanden har i den första grunden gjort gällande att rådet har åsidosatt motiveringsskyldigheten, sökandens rätt till försvar och sökandens rätt till ett effektivt domstolsskydd. Rådet har nämligen inte lämnat sökanden tillräckliga upplysningar för att sökanden på ett verksamt sätt ska kunna uttala sig om de restriktiva åtgärder som planeras mot denne och för att säkerställa att sökandens fall får en rättvis prövning. Vidare begicks flera fel både under det förfarande som föregick beslutet om restriktiva åtgärder mot sökanden och under senare återkommande omprövningar av samma åtgärder.

48 Rådet, som stöds av kommissionen, har hävdat att sökandens argument inte kan vinna framgång. Rådet har särskilt hävdat att sökanden inte kan åberopa principen om iakttagande av rätten till försvar.

49 Tribunalen vill inledningsvis erinra om att skyldigheten att motivera en rättsakt som går någon emot - vilken föreskrivs i artikel 296 andra stycket FEUF och, vilket är av särskild vikt i förevarande fall, i artikel 24.3 i beslut 2010/413, i artikel 15.3 i förordning nr 423/2007, i artikel 36.3 i förordning nr 961/2010 och i artikel 46.3 i förordning nr 267/2012 - syftar till att dels ge den som berörs av en sådan rättsakt tillräckliga upplysningar för att kunna bedöma om den är välgrundad, eller om den eventuellt är behäftad med ett fel som gör att dess giltighet kan ifrågasättas vid unionsdomstolen, dels göra det möjligt för unionsdomstolen att pröva rättsaktens lagenlighet. Denna motiveringsskyldighet utgör en grundläggande unionsrättslig princip från vilken undantag endast får göras på grund av tvingande hänsyn. Den berörde ska därför i princip underrättas om skälen för rättsakten samtidigt som den underrättas om antagandet av den rättsakt som går vederbörande emot. En bristfällig motivering kan inte rättas till genom att den berörde får kännedom om skälen för rättsakten under förfarandet vid unionsdomstolen (se, för ett liknande resonemang, förstainstansrättens dom av den 14 oktober 2009 i mål T-390/08, Bank Melli Iran mot rådet, REG 2009, s. II-3967, punkt 80, och där angiven rättspraxis).

50 Om inte tvingande hänsyn hänförliga till unionens eller dess medlemsstaters säkerhet eller till upprätthållandet av deras internationella relationer utgör hinder för att uppge vissa omständigheter, är rådet följaktligen skyldigt att underrätta en enhet som omfattas av restriktiva åtgärder om de specifika och konkreta skäl som enligt rådet gör att åtgärderna bör vidtas. Rådet ska sålunda ange de faktiska och rättsliga omständigheter som utgör den rättsliga grunden för de aktuella åtgärderna samt de överväganden som har fått rådet att vidta desamma (se, för ett liknande resonemang, domen i det ovan i punkt 49 nämnda målet Bank Melli Iran mot rådet, punkt 81 och där angiven rättspraxis).

51 Motiveringen ska dessutom vara anpassad till rättsaktens beskaffenhet och till det sammanhang i vilket den antagits. Frågan huruvida kravet på motivering är uppfyllt ska bedömas med hänsyn till omständigheterna i det enskilda fallet, särskilt rättsaktens innehåll, de anförda skälen och det intresse av att få förklaringar som de vilka rättsakten är riktad till, eller andra personer som direkt eller personligen berörs av den, kan ha. Det krävs inte att alla relevanta faktiska och rättsliga omständigheter anges i motiveringen, eftersom bedömningen av huruvida en motivering är tillräcklig inte ska ske endast utifrån rättsaktens ordalydelse, utan även utifrån sammanhanget och samtliga rättsregler på det ifrågavarande området. En rättsakt som går någon emot ska anses vara tillräckligt

motiverad om den har tillkommit i ett sammanhang som är känt för den berörde, så att denne har möjlighet att förstå innebörden av den åtgärd som vidtas gentemot honom eller henne (se domen i det ovan i punkt 49 nämnda målet Bank Melli Iran mot rådet, punkt 82 och där angiven rättspraxis).

52 Enligt fast rättspraxis utgör iakttagandet av rätten till försvar, och särskilt rätten att yttra sig, i alla förfaranden som inleds mot en enhet som kan leda till en rättsakt som går enheten emot, dessutom en grundläggande princip i unionsrätten som ska iakttas även om förfarandet i fråga inte är reglerat (domen i det ovan i punkt 49 nämnda målet Bank Melli Iran mot rådet, punkt 91).

53 Principen om iakttagande av rätten till försvar kräver dels att den berörda enheten underrättas om omständigheter som görs gällande gentemot den till stöd för den rättsakt som går enheten emot, dels att det är möjligt för enheten att göra gällande sin ståndpunkt i detta avseende (se, analogt, förstainstansrättens dom av den 12 december 2006 i mål T-228/02, Organisation des Modjahedines du peuple d'Iran mot rådet, REG 2006, s. II-4665, punkt 93).

54 Vad avser en första rättsakt med beslut om att en enhets tillgångar ska frysas, ska - om inte tvingande hänsyn till unionens eller dess medlemsstaters säkerhet, eller deras internationella relationer, utgör hinder därför - de omständigheter som läggs den berörde till last anges samtidigt som den aktuella rättsakten antas eller så snart som möjligt därefter. Den berörda enheten har även rätt att, på begäran, yttra sig över dessa omständigheter när väl rättsakten har antagits. Med samma reservationer måste varje därpå följande beslut om frysning av tillgångar i princip föregås av en upplysning om de nya omständigheter som läggs den berörde till last och en ny möjlighet för densamme att yttra sig (se, analogt, domen i det ovan i punkt 53 nämnda målet Organisation des Modjahedines du peuple d'Iran mot rådet, punkt 137).

55 Tribunalen erinrar vidare om att när tillräckligt exakta uppgifter som ger den berörda enheten möjlighet att på ett ändamålsenligt sätt tillkännage sin ståndpunkt beträffande de omständigheter som rådet har gjort gällande mot denna har meddelats, innebär inte principen om iakttagande av rätten till försvar att rådet har en skyldighet att självmant ge tillgång till handlingarna i ärendet. Det är endast på begäran av den berörda parten som rådet är skyldigt att ge tillgång till samtliga administrativa icke konfidentiella handlingar som rör åtgärden i fråga (se domen i det ovan i punkt 49 nämnda målet Bank Melli Iran mot rådet, punkt 97 och där angiven rättspraxis).

56 Principen om ett effektivt domstolsskydd är vidare en allmän princip i unionsrätten. Den har sitt ursprung i medlemsstaternas gemensamma konstitutionella traditioner och har stadfästs i artiklarna 6 och 13 i Europakonventionen och artikel 47 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna. För att domstolsprövningen ska vara effektiv krävs det att den aktuella unionsmyndigheten i så stor utsträckning som möjligt upplyser den berörda enheten om skälen för den restriktiva åtgärden, antingen vid den tidpunkt när åtgärden beslutas eller i vart fall så snart som möjligt efter nämnda tidpunkt, i syfte att göra det möjligt för den berörda enheten att inom föreskriven frist utöva sin rätt att väcka talan. Iakttagandet av skyldigheten att upplysa om sådana skäl är nödvändigt för att de personer till vilka de restriktiva åtgärderna riktar sig ska kunna ta till vara sina rättigheter under bästa möjliga förutsättningar och, med kännedom om samtliga omständigheter, kunna avgöra huruvida det finns anledning att väcka talan vid unionsdomstolen. Iakttagandet av denna skyldighet är även nödvändigt för att unionsdomstolen fullt ut ska kunna genomföra den legalitetskontroll av den aktuella rättsakten som det åligger den att göra (se, för ett liknande resonemang och analogt, domstolens dom av den 3 september 2008 i de förenade målen C-402/05 P och C-415/05 P, Kadi och Al Barakaat International Foundation mot rådet och kommissionen, REG 2008, s. I-6351, punkterna 335-337 och där angiven rättspraxis).

57 Tribunalen anser med hänsyn till nämnda rättspraxis att parternas argument avseende den första grunden ska prövas i nedan beskrivna fem steg. Först kommer tribunalen att pröva rådets och kommissionens inledande argument att sökanden inte får åberopa rätten till försvar. För det andra prövas argumenten rörande motiveringsskyldigheten och påståendet att sökandens rätt till försvar har

åsidosatts, vad rör den ursprungliga upplysningen om vilka omständigheter som lades sökanden till last. För det tredje kommer rätten att pröva argumentet att sökandens rätt till försvar har åsidosatts i samband med dennes begäran om tillgång till handlingarna i ärendet vid rådet. För det fjärde prövas argumenten om att sökandens rätt till försvar har åsidosatts, vad rör dennes möjlighet att yttra sig, och om att sökandens rätt till ett effektivt domstolsskydd har åsidosatts. För det femte kommer tribunalen att pröva argumenten om de fel som rådet påstås ha begått i sin första prövning och därpå följande omprövning.

Sökandens möjlighet att åberopa principen om iakttagande av rätten till försvar

58 Rådet och kommissionen har bestritt att principen om iakttagande av rätten till försvar skulle vara tillämplig i förevarande fall. Med hänvisning till tribunalens dom av den 19 maj 2010 i mål T-181/08, Tay Za mot rådet (REU 2010, s. II-1965), punkterna 121-123, har de gjort gällande att sökanden inte är föremål för restriktiva åtgärder på grund av dennes egen verksamhet, utan på grund av att sökanden ingår i den allmänna kategorin av personer och enheter som har gett understöd till kärnvapenspridning. Förfarandet för att införa restriktiva åtgärder inleddes således inte gentemot sökanden i den mening som avses i den rättspraxis som det hänvisas till i punkt 52 ovan, och sökanden kan således inte åberopa rätten till försvar eller kan endast åberopa denna rätt i begränsad omfattning.

59 Detta argument kan inte godtas.

60 För det första har domstolen nämligen, i dom av den 13 mars 2012 i mål C-376/10 P, Tay Za mot rådet, efter överklagande upphävt tribunalens dom i det ovan i punkt 58 nämnda målet Tay Za mot rådet i dess helhet. Tribunalens konstateranden i nämnda dom ingår således inte längre i unionens rättsbildning och kan därför inte åberopas av rådet och kommissionen.

61 I artikel 24.3 och 24.4 i beslut 2010/413, artikel 15.3 i förordning nr 423/2007, artikel 36.3 och 36.4 i förordning nr 961/2010 och artikel 46.3 och 46.4 i förordning nr 267/2012 föreskrivs dessutom bestämmelser om skydd för rätten till försvar för enheter mot vilka restriktiva åtgärder vidtas med stöd av dessa rättsakter. Unionsdomstolen prövar sedan huruvida dessa rättigheter har iakttagits (se, för ett liknande resonemang, domen i det ovan i punkt 49 nämnda målet Bank Melli Iran mot rådet, punkt 37).

62 Tribunalen finner därför att sökanden i förevarande fall kan åberopa principen om iakttagande av rätten till försvar, såsom denna princip framgår av punkterna 52-55 ovan.

Motiveringsskyldigheten och den ursprungliga upplysningen om vilka omständigheter som lades sökanden till last

63 Tribunalen anmärker inledningsvis följande. För att bedöma huruvida motiveringsskyldigheten och skyldigheten att meddela den berörda enheten vilka omständigheter som läggs den till last ska – förutom de skäl som anges i de angripna rättsakterna – hänsyn tas till de tre förslag till beslut om restriktiva åtgärder som rådet har sänt till sökanden.

64 Det framgår nämligen av dessa förslag, i den lydelse som meddelats sökanden, att förslagen presenterats för medlemsstaternas delegationer i samband med planeringen av de restriktiva åtgärderna gentemot sökanden och att de således ingår i underlaget för dessa åtgärder.

65 Det tredje förslaget sändes till sökanden både efter det att talan väckts och efter det att yrkandena justerats på grund av att beslut 2010/644 och förordning nr 961/2010 antogs. Det kan således inte anses komplettera motiveringarna till beslut 2010/413, genomförandeförordning nr 668/2010, beslut

2010/644 och förordning nr 961/2010. Det kan dock beaktas vid bedömningen av huruvida senare rättsakter är lagenliga. Det rör sig härvid om beslut 2011/783, genomförandeförordning nr 1245/2011 och förordning nr 267/2012.

66 I de angripna rättsakterna anges följande fyra skäl vad rör sökanden:

— Enligt beslut 2010/413 och genomförandeförordning nr 668/2010 är sökanden en statsägd bank (nedan kallat det första skälet).

— Sökandens beteende stöder och främjar Irans kärnteknikprogram och missilprogram (nedan kallat det andra skälet).

— Sökanden tillhandahåller banktjänster åt enheter som förekommer i Förenta nationernas och EU:s förteckningar, åt enheter som agerar för förstnämnda enheters räkning eller på deras uppdrag eller åt enheter som ägs eller kontrolleras av förstnämnda enheter (nedan kallade det tredje skälet).

— Sökanden är moderbolag till First East Export (nedan kallat FEE), som anges i Förenta nationernas säkerhetsråds resolution 1929 (2010) (nedan kallat det fjärde skälet).

67 Det första av de två förslagen till restriktiva åtgärder, vilka översändes den 13 september 2010, innehåller delvis det andra skälet i de angripna rättsakterna. Följande skäl har tillagts:

— Sökanden tillhandahåller banktjänster åt den iranska atomenergiorganisationen (nedan kallad AEOI) och åt Novin Energy Company (nedan kallat Novin), vilka omfattas av Förenta nationernas säkerhetsråds restriktiva åtgärder (nedan kallat det femte skälet).

— Sökanden förvaltar konton för högt uppsatta personer inom organisationen för flyg- och rymdindustrin och för en upphandlingsansvarig person (nedan kallat det sjätte skälet).

68 Det andra förslaget, som översändes den 13 september 2010, innehåller i huvudsak samma skäl som de angripna rättsakterna. Som enda ytterligare skäl anges att sökanden har främjat överföringar av miljontals dollar inom ramen för det iranska kärnteknikprogrammet sedan år 2003 (nedan kallat det sjunde skälet).

69 Det tredje förslaget till restriktiva åtgärder, vilket bifogats dupliken, innehåller inga omständigheter utöver de som förekommer i de angripna rättsakterna och i de två förslag som översändes den 13 september 2010.

70 Sökanden har hävdat att denna motivering inte innehåller tillräckliga förklaringar till varför restriktiva åtgärder vidtagits mot sökanden. Sökanden anser att denna brist medför att dess rätt till försvar har åsidosatts.

71 Rådet, som stöds av kommissionen, har bestritt sökandens argument.

72 Tribunalen finner att det första skälet är tillräckligt preciserat, eftersom det gör det möjligt för sökanden att förstå att rådet vänder sig mot att iranska staten är delägare i sökanden.

73 Det andra och det tredje skälet är däremot alltför vaga, eftersom det inte preciseras vilket beteende som läggs sökanden eller andra berörda enheter till last.

74 Det fjärde skälet är tillräckligt klart uttryckt, eftersom det gör det möjligt för sökanden att förstå att rådet vänder sig mot sökandens kontroll över FEE.

75 Samma sak gäller det femte skälet, i vilket det anges åt vilka enheter de aktuella banktjänsterna påstås ha tillhandahållits.

76 Det sjätte och det sjunde skälet är slutligen inte tillräckligt precisa, eftersom det sjätte skälet inte identifierar de berörda personerna och eftersom det sjunde skälet inte innehåller några preciseringar om berörda enheter och transaktioner.

77 Mot denna bakgrund anser tribunalen att rådet har åsidosatt motiveringsskyldigheten och skyldigheten att meddela sökanden, som berörd enhet, vilka omständigheter som läggs denne till last vad rör det andra, det tredje, det sjätte och det sjunde skälet. Dessa skyldigheter har däremot uppfyllts vad avser de andra skälen.

Frågan om tillgång till handlingarna i ärendet

78 Såsom konstaterats i punkterna 9 och 15 ovan har rådet, den 13 september 2010, sänt sökanden två förslag från medlemsstaterna om restriktiva åtgärder, och senare ett tredje förslag, vilket bifogades dupliken.

79 Sökanden anser att denna tillgång till handlingar inte var tillräckligt omfattande för att sökanden på ett verksamt sätt skulle kunna yttra sig i frågan.

80 Rådet, som stöds av kommissionen, har bestritt sökandens argument.

81 Tribunalen gör i denna del följande bedömning. Vad avser omfattningen av tillgången till handlingar ska det anmärkas att det inte framgår av handlingarna i målet att rådet, när det antog de angripna rättsakterna, grundade sig på andra omständigheter än de tre förslagen från medlemsstaterna. Det vore därför fel att påstå att rådet inte har meddelat sökanden kompletterande upplysningar.

82 Till skillnad från vad som är fallet med de två förslag till beslut om restriktiva åtgärder som bifogats skrivelsen av den 13 september 2010, skickades det tredje förslaget däremot till sökanden först som en bilaga till dupliken, det vill säga efter utgången av den tidsfrist som rådet hade beviljat sökanden för att yttra sig över beslut 2010/413 och genomförandeförordning nr 668/2010, vilka antogs efter det att sökanden hade väckt sin talan och efter det att beslut 2010/644 och förordning nr 961/2010 antagits.

83 Rådet har i detta sammanhang även gjort gällande att det sänt sökanden det tredje förslaget, så snart det fått den berörda medlemsstatens samtycke därtill.

84 Tribunalen finner dock att rådet inte kan vinna framgång med detta argument. När rådet har för avsikt att grunda sig på omständigheter som kommer från en medlemsstat för att vidta restriktiva åtgärder mot en enhet, måste rådet, innan det vidtar nämnda åtgärder, försäkra sig om att dessa uppgifter kan meddelas den berörda enheten i god tid dessförinnan, så att enheten kan yttra sig över uppgifterna på ett verksamt sätt.

85 Tribunalen finner därför att rådet inte har gett sökanden tillgång till denna uppgift i ärendet i rätt tid när det meddelade sökanden det tredje förslaget till beslut om restriktiva åtgärder först som en bilaga till dupliken. Rådet har således åsidosatt sökandens rätt till försvar.

Frågan huruvida sökanden har beretts tillfälle att yttra sig på ett verksamt sätt och huruvida sökandens rätt till ett effektivt domstolsskydd har iakttagits

86 Sökanden har för det första gjort gällande att den inte har beretts tillfälle att yttra sig på ett verksamt sätt och att rådet hursomhelst inte har beaktat vad sökanden ändå lyckades framföra till rådet.

87 Rådet, som stöds av kommissionen, har bestritt sökandens argument.

88 Tribunalen konstaterar inledningsvis att sökanden – efter det att de första rättsakterna om frysning av dess tillgångar hade antagits den 26 juli 2010 – den 24 september 2010 sände en skrivelse till rådet. I nämnda skrivelse redogjorde sökanden för sin ståndpunkt och begärde att de restriktiva åtgärderna avseende detta bolag skulle upphävas. Rådet besvarade skrivelsen den 28 oktober 2010. Innan beslut 2011/783 och genomförandeförordning nr 1245/2011 antogs, yttrade sig sökanden till rådet genom skrivelse av den 29 augusti 2011. Rådet besvarade denna skrivelse den 5 december 2011. Sökanden har slutligen inte anfört några argument som går ut på att sökanden inte hade någon möjlighet att lämna nya anmärkningar till rådet, på motsvarande sätt, innan förordning nr 267/2012 antogs.

89 Tribunalen anser därför att sökanden beretts tillfälle att yttra sig på ett verksamt sätt utom vad rör rådets andra, tredje, sjätte och sjunde skäl, vilka är alltför vaga (se punkt 77 ovan), och vad rör det förslag till beslut om restriktiva åtgärder som delgavs som bilaga till dupliken, i den del sökanden inte hade tillgång till denna handling när sökanden yttrade sig (se punkt 82 ovan).

90 Vad rör frågan huruvida rådet har beaktat sökandens anmärkningar anser tribunalen visserligen att rådets svar på sökandens argument, i rådets skrivelser av den 28 oktober 2010 och av den 5 december 2011, är mycket kortfattade. Rådet har dock i skrivelse av den 28 oktober 2010 preciserat att rådet, tvärtemot vad sökanden anser, ansåg att det inte fanns tillräckliga garantier för att sökanden inte i framtiden skulle tillhandahålla banktjänster till personer och enheter som deltar i kärnvapenspridning. Rådet vidhöll denna ståndpunkt i sin skrivelse av den 5 december 2011.

91 Det är dessutom ostridigt att rådet, i beslut 2010/644 och i förordning nr 961/2010, strukit uppgiften att sökanden är en statlig bank, vilket sökanden har bestritt.

92 Tribunalen anser därför att sökandens anmärkningar har beaktats av rådet vid dess omprövning, tvärtemot vad som påståtts av sökanden.

93 Sökanden har för det andra hävdat att dess rätt till ett effektivt domstolsskydd har kränkts genom att otillräckliga uppgifter och upplysningar har delgetts densamme.

94 Rådet, som stöds av kommissionen, har bestritt detta argument.

95 Tribunalen anser, i likhet med vad som framgår av punkt 89 ovan, att sökandens rätt till ett effektivt domstolsskydd har iakttagits i den del som sökanden individuellt har meddelats en tillräckligt preciserad motivering, det vill säga vad avser rådets första, fjärde och femte skäl.

96 Sökandens rätt till ett effektivt domstolsskydd har däremot åsidosatts genom att rådets andra, tredje, sjätte och sjunde skäl är för vaga och genom att rådet alltför sent har meddelat sökanden det tredje förslaget om restriktiva åtgärder.

Fel i rådets prövning

97 Sökanden har hävdat att rådet inte har gjort någon verklig prövning av de faktiska omständigheterna i ärendet, utan i stället endast antagit de förslag som lämnats av medlemsstaterna. Detta fel vidrör både den föregående prövning som ska ske innan restriktiva åtgärder vidtas och den återkommande omprövningen av samma åtgärder.

98 Enligt sökanden framgår det vidare av elektronisk diplomatpost som offentliggjorts med hjälp av organisationen Wikileaks (nedan kallade diplomattelegrammen) att medlemsstaterna, och särskilt Förenade kungariket, har utsatts för påtryckningar från den amerikanska regeringen i syfte att få dem att vidta restriktiva åtgärder gentemot iranska enheter. Denna omständighet väcker tvivel huruvida de antagna åtgärderna är lagenliga och hur det gick till när de antogs.

99 Rådet, som stöds av kommissionen, har bestritt sökandens argument. Rådet har särskilt hävdat att det saknas anledning att beakta diplomattelegrammen.

100 För det första anmärker tribunalen att rättsakterna med beslut om restriktiva åtgärder gentemot enheter som påstås vara inblandade i kärnvapenspridning är rättsakter som har antagits av rådet. Rådet måste således försäkra sig om att det finns godtagbara skäl för dessa rättsakter. Rådet måste således när det antar en första rättsakt med beslut om sådana åtgärder undersöka om tillgängliga upplysningar och bevishandlingar är relevanta och korrekta, när dessa i enlighet med artikel 23.2 i beslut 2010/413 har ingetts av en medlemsstat eller av unionens höga representant för utrikesfrågor och säkerhetspolitik. När flera rättsakter efter varandra rör samma enhet måste rådet, i enlighet med artikel 24.4 i samma beslut, ompröva huruvida åtgärderna måste behållas med hänsyn till vad denna enhet har anfört.

101 I förevarande fall innehåller handlingarna i ärendet inga uppgifter som tyder på att rådet har undersökt huruvida inkomna uppgifter rörande sökanden är relevanta och korrekta innan rådet antog beslut 2010/413 och genomförandeförordning nr 668/2010. Tvärtom tyder den felaktiga uppgiften i dessa rättsakter om att sökanden är en statsägd bank, på att ingen sådan kontroll har skett. Rådet har inte bestritt att förstnämnda uppgift är felaktig.

102 Det framgår vidare av punkterna 90-92 ovan att rådet, när det antog de senare angripna rättsakterna, gjort en omprövning av de faktiska omständigheterna med hänsyn till sökandens anmärkningar. Rådet strök nämligen uppgiften att sökanden är en statsägd bank och har uttalat sig angående sökandens argument om banktjänster som tillhandahållits enheter som är inblandade i kärnvapenspridning.

103 Vad rör diplomattelegrammen innebär den eventuella omständigheten att vissa medlemsstater har utsatts för diplomatiska påtryckningar inte i sig att dessa påtryckningar har påverkat de angripna rättsakternas innehåll eller rådets prövning när rättsakterna antogs.

104 Tribunalen finner således att sökanden har stöd för sina argument angående felaktigheter i rådets prövning vad rör beslut 2010/413 och genomförandeförordning nr 668/2010, och att sökandens argument i övrigt saknar stöd.

105 Med hänsyn till vad som har sagts i punkterna 47-104 ovan, ska det inledningsvis anmärkas att rådet har åsidosatt sökandens rätt till försvar och rätt till ett effektivt domstolsskydd genom att inte i god tid delge sökanden det förslag till restriktiva åtgärder som bifogats dupliken. Eftersom rådet har beaktat detta förslag som grund för alla de angripna rättsakterna som rör sökanden, och eftersom förslaget har delgetts sökanden så sent, innebär detta fel att beslut 2010/413, genomförandeförordning nr 668/2010, beslut 2010/644 och förordning nr 961/2010 ska anses som rättsstridiga, i de delar som dessa rättsakter rör sökanden.

106 När rådet antog beslut 2010/413 och genomförandeförordning nr 668/2010 iakttog rådet inte heller skyldigheten att pröva huruvida inkomna upplysningar och bevishandlingar rörande sökanden var relevanta och välgrundade, varför nämnda rättsakter är rättsstridiga.

107 Rådet har slutligen åsidosatt motiveringsskyldigheten vad rör det andra, det tredje, det sjätte och det sjunde skälet som åberopats mot sökanden. Med hänsyn till att de olika skäl som har åberopats av rådet är självständiga i förhållande till varandra och att andra skäl är tillräckligt preciserade, utgör denna omständighet inte grund för att ogiltigförklara beslut 2011/783, genomförandeförordning

nr 1245/2011 och förordning nr 267/2012. Detta innebär endast att det andra, det tredje, det sjätte och det sjunde skälet inte kan beaktas vid prövningen av den andra grunden, vilken rör frågan huruvida de restriktiva åtgärderna mot sökanden var välgrundade.

108 Tribunalen finner således att sökanden kan vinna framgång med den första grunden i den del som rör ogiltigförklaring av beslut 2010/413, genomförandeförordning nr 668/2010, beslut 2010/644 och förordning nr 961/2010, i den del som dessa rättsakter rör sökanden. Den första grunden kan i övriga delar inte godtas.

Den andra grunden: Uppenbart oriktig bedömning när de restriktiva åtgärderna vidtogs gentemot sökanden

109 Sökanden har hävdat att de skäl som rådet har åberopat (se punkterna 66-69 ovan) inte uppfyller villkoren i beslut 2010/413, förordning nr 423/2007, förordning nr 961/2010 och förordning nr 267/2012, och inte styrks av någon bevisning. Rådet har således gjort sig skyldigt till uppenbart oriktig bedömning genom att anta restriktiva åtgärder mot sökanden med stöd av dessa skäl.

110 Rådet, som stöds av kommissionen, har bestritt sökandens argument.

111 Tribunalen gör följande bedömning. Domstolsprövningen av en rättsakts laglighet, när rättsakten innebär att restriktiva åtgärder vidtas mot en enhet, omfattar enligt rättspraxis dels bedömningen av de fakta och omständigheter som har åberopats som grund för beslutet, dels prövningen av den bevisning och de uppgifter som ligger till grund för nämnda bedömning. Om rättsakten ifrågasätts ankommer det på rådet att ange dessa fakta och omständigheter, så att unionsdomstolen kan pröva dem (se, för ett liknande resonemang, domen i det ovan i punkt 49 nämnda målet Bank Melli Iran mot rådet, punkterna 37 och 107).

112 Med hänsyn till denna rättspraxis och bristen på motivering till det andra, det tredje, det sjätte och det sjunde skälet som rådet har åberopat gentemot sökanden (se punkt 107 ovan), kommer tribunalen endast att pröva det första, det fjärde och det femte skälet.

113 Vad rör det första skälet, som endast rör beslut 2010/413 och genomförandeförordning nr 668/2010, har det sedermera konstaterats att sökanden inte är en statsägd bank. Det första skälet bygger således på en felaktig uppgift avseende de faktiska omständigheterna och det kan således inte utgöra grund för de restriktiva åtgärder som vidtogs gentemot sökanden genom beslut 2010/413 och genom genomförandeförordning nr 668/2010.

114 Vad rör det fjärde skälet står det visserligen klart att FEE, som är ett helägt dotterbolag till sökanden, omfattas av Förenta nationernas säkerhetsråds resolution 1929 (2010).

115 Av samma resolution framgår emellertid att det enda skälet till att restriktiva åtgärder antogs gentemot FEE var att sökanden påstods vara inblandad i kärnvapenspridning.

116 Denna inblandning beskrivs i resolution 1929 (2010) i oklara termer som i huvudsak överensstämmer med rådets sjunde skäl, nämligen att sökanden ”under de senaste sju åren har låtit iranska enheter med anknytning till kärnvapenprogrammet och missil- och försvarsprogrammen utföra transaktioner som omfattar flera miljoner dollar”.

117 Tribunalen finner därför att det fjärde skälet grundas på rena påståenden och att det inte är självständigt i förhållande till de skäl som direkt syftar på sökanden. Det fjärde skälet kan således inte rättfärdiga de restriktiva åtgärder som vidtogs gentemot sökanden.

118 Vad rör det femte skälet har sökanden bestritt att den har tillhandahållit tjänster åt AEOI. Rådet har inte anfört någon bevisning eller några upplysningar till styrkande av att sådana tjänster har tillhandahållits. Tribunalen finner därför att inte heller påståendena rörande AEOI rättfärdigar de restriktiva åtgärder som vidtogs mot sökanden.

119 Sökanden har däremot medgett att den har tillhandhållit Novin kontoförvaltningstjänster. Novin omfattas av Förenta nationernas säkerhetsråds restriktiva åtgärder sedan den 24 mars 2007, på grund av dess påstådda deltagande i kärnvapenspridning. Sökanden har emellertid förklarat att den inte kände till att Novin var inblandad i kärnvapenspridning, bland annat eftersom tillhandahållna tjänster inte har något samband med kärnvapenspridning. Sökanden minskade dessutom progressivt, för att till slut helt bryta, sina relationer med Novin sedan restriktiva åtgärder vidtagits mot detta bolag.

120 Rådet, som stöds av kommissionen, har svarat att de tjänster som sökanden tillhandahöll Novin rättfärdigade att restriktiva åtgärder vidtogs gentemot sökanden, med hänsyn till risken att sökanden i framtiden ger andra utpekade enheter motsvarande stöd. Det saknar i detta sammanhang relevans huruvida sökanden visste eller borde ha vetat att Novin verkligen var inblandat i kärnvapenspridning eller huruvida de berörda transaktionerna var knutna till kärnvapenspridning.

121 Med hänsyn till parternas argument kommer tribunalen att pröva huruvida sökandens tjänster till Novin, såsom rådet har påstått, ska anses som stöd till kärnvapenspridning i den mening som avses i beslut 2010/413, förordning nr 423/2007, förordning nr 961/2010 och förordning nr 267/2012.

122 Det ska härvid inledningsvis anmärkas att det i artikel 18 i förordning nr 423/2007, artikel 39 i förordning nr 961/2010 och artikel 49 i förordning nr 267/2012 föreskrivs att nämnda förordningar ska tillämpas inom unionens territorium, inbegripet dess luftrum, ombord på varje flygplan och varje fartyg under en medlemsstats jurisdiktion, på varje person inom och utanför unionens territorium som är medborgare i en medlemsstat, på varje juridisk person, enhet eller organ, inom och utom unionens territorium, som har inrättats eller bildats i enlighet med en medlemsstats lagstiftning, och på varje juridisk person, enhet eller organ i samband med varje form av affärsverksamhet som helt eller delvis bedrivs i unionen.

123 Vad rör transaktioner som har genomförts utanför unionen medför förordning nr 423/2007, förordning nr 961/2010 och förordning nr 267/2012 således inga juridiska skyldigheter gentemot ett finansinstitut med hemvist i tredjeland och som har bildats i enlighet med denna stats rättsordning (nedan kallat ett utländskt finansinstitut), såsom sökanden. Ett sådant finansinstitut är enligt nämnda förordningar inte skyldigt att frysa tillgångarna för enheter som är inblandade i kärnvapenspridning.

124 Om ett utländskt finansinstitut deltar i, är direkt knutet till eller ger stöd till kärnvapenspridning, så kan dess tillgångar och ekonomiska resurser utanför unionen - om dessa används inom ramen för en kommersiell transaktion som helt eller delvis sker inom unionen eller om dessa ägs av medborgare i medlemsstaterna eller juridiska personer, enheter eller organ som har sitt hemvist i en medlemsstat eller har bildats i enlighet med en medlemsstats lagstiftning - bli föremål för restriktiva åtgärder enligt förordning nr 423/2007, förordning nr 961/2010 och förordning nr 267/2012.

125 Av detta följer att ett utländskt finansinstitut har ett stort intresse av att försäkra sig om att det inte deltar i, inte är direkt knutet till och inte ger stöd till kärnvapenspridning, exempelvis genom att tillhandahålla finansiella tjänster åt en enhet som är inblandad i sådan verksamhet. Om ett utländskt finansinstitut vet eller rimligen borde misstänka att en av dess kunder är inblandad i kärnvapenspridning, är institutet skyldigt att utan dröjsmål sluta tillhandahålla denna kund finansiella tjänster, med hänsyn till tillämpliga lagliga skyldigheter, och inte tillhandahålla några nya tjänster.

126 I förevarande mål har rådet inte bestritt att sökandens tjänster till Novin tillhandahållits i Iran, varvid dessa parters relationer regleras av iransk rätt.

127 Det ska således prövas huruvida sökanden utan dröjsmål har ingripit för att upphöra med banktjänsterna till Novin med hänsyn till de skyldigheter som följer enligt iransk rätt, så snart sökanden visste eller rimligen borde ha misstänkt att Novin var inblandad i kärnvapenspridning.

128 Sökanden har härvid bestritt att den var medveten om att Novin var inblandad i kärnvapenspridning innan Förenta nationernas säkerhetsråd införde restriktiva åtgärder mot detta bolag. Eftersom rådet inte, i enlighet med i punkt 111 ovan angiven rättspraxis, anfört någon precis och konkret bevisning eller information som tyder på att sökanden, redan dessförinnan, visste eller rimligen borde ha misstänkt att Novin var inblandad i kärnvapenspridning, utgår tribunalen från vad sökanden har anfört i denna fråga.

129 Vad rör tiden efter de restriktiva åtgärderna mot Novin har sökanden förklarat att den utan dröjsmål upprättade en intern skrivelse i vilken dess anställda uppmanades att underrätta Novin om att sökanden inte längre kunde tillhandahålla Novin några tjänster. Därefter har inga nya tjänster tillhandahållits och inga nya instruktioner har accepterats. Sökanden har endast från Novins konton gjort utbetalningar som följer av instruktioner, checkar och växlar som upprättats innan de restriktiva åtgärderna vidtogs gentemot Novin, under förutsättning att dessa utbetalningar inte var knutna till kärnvapenspridning eller förvärv av tillgångar i allmänhet. När väl kontona tömts på medel genom utförda utbetalningar avslutade sökanden dessa konton. Eventuella småbelopp som återstod utbetalades till Novin.

130 Rådet och kommissionen har inte bestritt denna beskrivning av de faktiska omständigheterna, som stöds av ett skriftligt utlåtande från sökandens direktör.

131 Vad rör frågan huruvida dessa åtgärder är tillräckliga med hänsyn till det kriterium som beskrivs i punkt 124 ovan, anser tribunalen att sökanden, med hänsyn till vad som kännetecknar kontoförvaltning, har visat att den utan dröjsmål upphört med att tillhandahålla finansiella tjänster åt Novin så snart sökanden fick kännedom om detta bolags inblandning i kärnvapenspridning.

132 Det är visserligen riktigt att sökanden har genomfört utbetalningar från Novins konton efter det att de restriktiva åtgärderna vidtogs.

133 Sökanden har dock, utan att motsägas av rådet eller av kommissionen, förklarat att den enligt sina åtaganden gentemot Novin var skyldig att göra utbetalningar som följer av instruktioner, checkar och växlar som upprättats redan tidigare.

134 Det ska härvid anmärkas att artikel 20.6 i beslut 2010/413, artikel 9 i förordning nr 423/2007, artikel 18 i förordning nr 961/2010 och artikel 25 i förordning nr 267/2012 tillåter att tillgångarna hos de enheter som omfattas av restriktiva åtgärder frigörs för utbetalningar som följer av förpliktelser gentemot dessa enheter som har uppkommit innan dessa enheter utpekades, förutsatt att dessa utbetalningar inte är knutna till kärnvapenspridning. Det finns således ingen anledning att kräva att sökanden - som i förevarande fall inte var skyldig att frysa Novins tillgångar i enlighet med nämnda rättsakter, såsom framgår av punkterna 123 och 126 ovan - ska behandla detta bolag strängare.

135 Rådet och kommissionen har emellertid inte ens påstått att utbetalningarna i fråga var knutna till kärnvapenspridning.

136 Sökanden har medgett att man har utbetalat eventuella överskjutande belopp på de avslutade kontona till Novin. Sökanden har emellertid, utan att motsägas av rådet eller kommissionen, förklarat att den inte hade rätt att innehålla dessa överskjutande belopp.

137 Mot denna bakgrund anser tribunalen att varken de tjänster sökanden har tillhandahållit Novin innan restriktiva åtgärder antogs mot detta bolag eller det sätt på vilket sökanden avslutade sina kommersiella relationer med Novin utgör något stöd till kärnvapenspridning, i den mening som avses i beslut 2010/413, förordning nr 423/2007, förordning nr 961/2010 och förordning nr 267/2012.

138 Dessa omständigheter rättfärdigar således inte de restriktiva åtgärder som vidtogs gentemot sökanden.

139 Varken det första, det fjärde eller det femte skäl som åberopats av rådet gentemot sökanden rättfärdigar de restriktiva åtgärderna mot densamme. Talan ska således bifallas såvitt avser den andra grunden.

140 Mot bakgrund av samtliga ovan anförda omständigheter ska de angripna rättsakterna således ogiltigförklaras i den del som de rör sökanden. Det saknas därvid anledning för tribunalen att pröva den tredje grunden, som rör åsidosättande av proportionalitetsprincipen.

Rättegångskostnader

141 Enligt artikel 87.2 i rättegångsreglerna ska tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Sökanden har yrkat att rådet ska förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna. Eftersom rådet har tappat målet, ska sökandens yrkande bifallas.

142 Enligt artikel 87.4 första stycket i rättegångsreglerna ska de institutioner som har intervenerat i ett mål bära sina rättegångskostnader. Kommissionen ska följaktligen bära sina rättegångskostnader.

Mot denna bakgrund beslutar

TRIBUNALEN (fjärde avdelningen)

följande:

1) Följande rättsakter ogiltigförklaras i den del de avser Bank Mellat:

— **punkt 4 i tabell B i bilaga II till rådets beslut 2010/413/Gusp av den 26 juli 2010 om restriktiva åtgärder mot Iran och om upphävande av gemensam ståndpunkt 2007/140/Gusp,**

— **punkt 2 i tabell B i bilagan till rådets genomförandeförordning (EU) nr 668/2010 av den 26 juli 2010 om genomförande av artikel 7.2 i förordning (EG) nr 423/2007 om restriktiva åtgärder mot Iran,**

— **punkt 4 i tabell B i avsnitt I i bilagan till rådets beslut 2010/644/Gusp av den 25 oktober 2010 om ändring av beslut 2010/413,**

— **punkt 4 i tabell B i bilaga VIII till rådets förordning (EU) nr 961/2010 av den 25 oktober 2010 om restriktiva åtgärder mot Iran och om upphävande av förordning nr 423/2007,**

— **rådets beslut 2011/783/Gusp av den 1 december 2011 om ändring av beslut 2010/413,**

— **rådets genomförandeförordning (EU) nr 1245/2011 av den 1 december 2011 om genomförande av förordning nr 961/2010, och**

— **punkt 4 i tabell B i avsnitt I i bilaga IX till rådets förordning (EU) nr 267/2012 av den 23 mars 2012 om restriktiva åtgärder mot Iran och om upphävande av förordning nr 961/2010.**

2) **Europeiska unionens råd ska bära sina rättegångskostnader samt ersätta Bank Mellat för dess rättegångskostnader.**

3) **Europeiska kommissionen ska bära sina rättegångskostnader.**

Pelikánová Jürimäe Van der Woude

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 29 januari 2013.

Underskrifter